

30 Ιουλίου 2017

Συνοδικότητα, το μέγα προνόμιο της Εκκλησίας μας (Μητροπολίτης Μιλήτου κ. Απόστολος)

/ [Πεμπτούσια](#)

ΟΜΙΛΙΑ

Του Σεβ. Μητροπολίτου Μιλήτου κ. Αποστόλου

Καθηγουμένου

της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής

Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας

Επί τη Κυριακή Ζ΄ του Ματθαίου

Εις την Ιεράν Μονήν Αγίου Γεωργίου Επανωσήφη

Τη 23η Ιουλίου 2017

Με πολλή χαρά και συγκίνηση ευρίσκομαι «εν μέσω υμών»,

Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Αμορίου κ. Νικηφόρε και

Χριστουπόλεως κ. Μακάριε,

Πανοσιολογιώτατε άγιε Καθηγούμενε κ. Βαρθολομαίε,

Σεβαστοί πατέρες και

Ευλαβείς προσκυνητές,

έχοντας νωπές ακόμη στη μνήμη μου τις εκδηλώσεις τιμής και σεβασμού από την υποδοχή της Παναγίας της Παραμυθίας, που ήταν πραγματικά ένα θαυμαστό και μοναδικό γεγονός για την ιστορία της παλαιφάτου και ευάνδρου τούτης Μονής.

Και όντως, επικαλούμενος τις πρεσβείες του Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του Τροπαιοφόρου και θαυματουργού, δοξάζω τον Θεόν και την Υπεραγία Θεοτόκο την Παραμυθία για το θαύμα που ζήσαμε προ καιρού, μαζί με τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου κ. Εφραίμ και με όλους εσάς τους εν τη Ιερά Μονή ταύτη ενασκουμένους πατέρες και αδελφούς, αλλά και για το θαύμα που συνεχίζουμε να ζούμε τώρα, συλλειτουργούντες στο Καθολικό της Μονής σας με τον αδελφούς άγιο Αμορίου κ. Νικηφόρο, τον και καθηγούμενο της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής των Βλατάδων και άγιο Χριστουπόλεως κ. Μακάριο, Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής της Εσθονίας και πρωτοσύμβουλο του Πατριάρχου μας στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, καθώς και τον φίλτατο και αγαπητό μου Καθηγούμενο Αρχιμανδρίτη κ. Βαρθολομαίο. Η κοινή μας πίστη, η μεγάλη μας αγάπη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο, την Μητέρα Εκκλησία, η αφοσίωσή μας στον Μοναχισμό και τα ιδεώδη της μοναχικής πολιτείας μας ενώνουν και αισθανόμαστε σαν να γνωριζόμαστε χρόνια πολλά, γιατί ακριβώς η αγάπη μας προς το Χριστό είναι πάνω από το χρόνο και η πίστη μας στον Τριαδικό Θεό είναι πηγή δυνάμεως για όλους μας.

Άλλωστε, γι' αυτή την πίστη μίλησε σήμερα και το ευαγγελικό ανάγνωσμα από τον Ευαγγελιστή Ματθαίο, το οποίο προ ολίγου ακούσαμε. Η πίστη είναι κινητήρια δύναμη. Και όπως λέγει ο Χριστός και οι Απόστολοι, χωρίς πίστη δεν γίνεται τίποτα, ενώ με δυνατή πίστη ψυχής γίνονται τα πάντα. Ακόμη και «τα αδύνατα τοις ανθρώποις» και τα αδιανότητα και τα ανερμήνευτα, κι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν με την πίστη. Δεν πρέπει να ξεχνούμε πως χωρίς πίστη δεν μπορούμε να είμαστε άνθρωποι του Θεού. Πίστη σημαίνει να έχεις αφιερωμένη τη ζωή σου, τη σκέψη σου και την καρδιά σου στο Θεό και να αισθάνεσαι και να καταλαβαίνεις τον εαυτό σου στερεωμένο πάνω σ' αυτή την πέτρα της πίστεως, η

οποία είναι αμετακίνητη και ασάλευτη.

Το σημερινό Ευαγγέλιο, λοιπόν, ομιλεί για δύο θαύματα του Ιησού Χριστού που βασίζονται στην πίστη. Πρώτον, το θαύμα κατά το οποίο ο Χριστός με ένα άγγιγμά Του και με ένα λόγο του, ως ιατρός των ψυχών και των σωμάτων, έδωσε το φως σε δύο τυφλούς και, δεύτερον, το θαύμα εκείνο όπου έβγαλε το δαιμόνιο από τον άλαλο και του χάρισε πάλι τη δυνατότητα να ομιλεί.

Όταν, αγαπητοί μου αδελφοί, ο Χριστός έδωσε το φως στους δύο τυφλούς, δεν ήταν μονάχα το άγγιγμα του θεϊκού του χεριού και ο παντοδύναμος λόγος Του που θαυματουργήσαν, αλλά ήταν και η πίστη εκείνων των δύο ανθρώπων. Ο Χριστός, προτού να κάνει το θαύμα, τους ρώτησε: «πιστεύετε ότι δύναμαι τούτο ποιήσαι;». Και εκείνοι, χωρίς δισταγμό αλλά με αποφασιστικότητα, Του είπαν: «ναι, Κύριε». Και ο Χριστός, βασιζόμενος σ' αυτό το «ναι», που ήταν το αποτέλεσμα της πίστεώς τους, άγγιξε τα μάτια τους και τους είπε: «κατά την πίστιν ημών γενηθήτω υμίν».

Παρόμοια πραγματοποιήθηκε και το δεύτερο θαύμα. Αμέσως μετά τη θεραπεία των τυφλών, οδήγησαν στον Χριστό έναν άνθρωπο που ήταν άλαλος εξ αιτίας δαιμονικής επηρείας. Ο Χριστός κι αυτόν τον θεράπευσε. Βέβαια, στο δεύτερο αυτό θαύμα ο Ευαγγελιστής δεν αναφέρεται σε λεπτομέρειες, αφενός μεν γιατί το μήνυμα της πίστεως ήδη δόθηκε με τη θεραπεία των τυφλών, αφετέρου δε διότι με το δεύτερο θαύμα ο Ευαγγελιστής δεν θέλει να τονίσει την πίστη αλλά την απιστία η, καλύτερα, την έλλειψη της πίστεως.

Αυτό εύκολα θα το διαπιστώσουμε, εάν, μεταξύ άλλων, μελετήσουμε τη συμπεριφορά των ανθρώπων που είδαν «ιδίοις όμμασι» τα θαύματα. Αμέσως μετά τη θεραπεία του δαιμονιζομένου δύο ήταν οι αντιδράσεις. Οι περισσότεροι «εθαύμασαν». Σημειώνει χαρακτηριστικά το Ευαγγέλιο: «οι δε όχλοι εθαύμασαν λέγοντες ότι ουδέποτε εφάνη ούτως εν τω Ισραήλ». Κάποιοι άλλοι, όμως, έλεγαν ότι με τη δύναμη των δαιμόνων βγάζει τα δαιμόνια: «οι δε Φαρισαίοι έλεγον· εν τω άρχοντι των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια».

Αυτό ακριβώς είναι το κομβικό σημείο της πίστεως: πως, δηλαδή, ο άνθρωπος αντιμετωπίζει το θαύμα του Θεού. Το ζήτημα της πίστεως δεν είναι μόνο θέμα δογματικό η θεολογικό, αλλά έχει και πρακτικό αντίκτυπο στη ζωή μας. Υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι με ένα θαύμα γίνονται πιστοί. Αλλάζει η ζωή τους και αφιερώνονται ολοκληρωτικά στο Θεό. Τρανό παράδειγμα αποτελεί ο Απόστολος Παύλος, ο οποίος ήταν διώκτης των Χριστιανών, αλλά ένα θαύμα μεταμόρφωσε τη ζωή του και από διώκτης κατέστη ο διαπρύσιος κήρυκας της Εκκλησίας μας. Υπάρχουν, όμως, και άνθρωποι, οι οποίοι με ένα θαύμα δαιμονίζονται περισσότερο.

Γίνονται πιο άπιστοι και πιο σκληροί. Υπάρχουν αναρίθμητα παραδείγματα από τα μαρτύρια των πρώτων χριστιανών, κατά τα οποία το ένα θαύμα διαδεχόταν το άλλο, κι όμως οι άπιστοι ειδωλολάτρες, οι δήμιοι και οι βασανιστές των αγίων μαρτύρων μας δεν μπορούσαν με τίποτα να δουν την αλήθεια και να πιστέψουν στο Χριστό.

Κατά το μαρτύριο του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, του εφόρου και προστάτου της Μονής σας, η Βασίλισσα Αλεξάνδρα, η γυναίκα του Διοκλητιανού, οι υπηρέτες της καθώς και οι στρατιωτικοί αξιωματούχοι Ανατόλιος, Πρωτολέων, Βίκτωρ, Ακίνδυνος, Ζωτικός, Ζήνωνας, Χριστοφόρος, Σεβηριανός, Θεωνάς, Καισάριος και Αντώνιος πίστεψαν στο Χριστό, όταν είδαν τον Άγιο Γεώργιο να θεραπεύεται θαυματουργικά ύστερα από τα σκληρά βασανιστήρια που υπέστη. Ο Διοκλητιανός, όμως, έγινε πιο σκληρός και περισσότερο αδιάλλακτος και διέταξε να τον αποκεφαλίσουν.

Γιατί η καρδιά του απίστου είναι σαν την πέτρα, σκληραίνεται και δεν επιτρέπει στην ψυχή να αισθανθεί την αγάπη του αληθινού Θεού. Στο σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα διακρίνεται αυτή ακριβώς η σκληρότητα στη ζωή και τη σκέψη των Φαρισαίων. Δεν πίστεψαν στο θαύμα του Θεού. Η εσωτερική αρτηριοσκλήρωσή τους δεν τους επέτρεπε να δουν το καλό, γιατί ο άπιστος μόνο αρνητικά βλέπει, μόνο τα στραβά μπορεί να διακρίνει.

Βεβαίως, δεν χρειάζεται να ταξιδεύσουμε ιστορικά πολύ μακριά, για να δούμε τα αποτελέσματα της απιστίας, ακόμη και σε πρόσωπα που κόπτονται ότι είναι μέσα στην Εκκλησία και πιστεύουν στο Χριστό. Ένας χρόνος ήδη πέρασε από τη σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας. Η σύγκληση αυτή, αναμφισβήτητα, είναι ένα μοναδικό και υψίστης σημασίας γεγονός για την πορεία και τη ζωή της Εκκλησίας μας. Η συνοδικότητα είναι το μεγάλο προνόμιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Αυτό όμως, δυστυχώς, πολλοί από εμάς τους Ορθοδόξους δεν το εκτιμούμε. Στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία η συνοδικότητα δεν λειτουργεί όπως στην Ορθοδοξία, αφού επικρατεί η γνώμη του ενός. Στους Προτεστάντες πάλι η συνοδικότητα έχει μεταποιηθεί σε δημαγωγία. Εμείς οι Ορθόδοξοι, όμως, διατηρούμε ανόθευτο αυτό το θεσμό περισσότερο από δύο χιλιάδες χρόνια, ήδη δηλαδή από την αποστολική εποχή.

Πολύ εύστοχα σημείωσε ο Πατριάρχης μας ότι «η συνοδικότης είναι αρχέγονος δομή και θεμελιώδης λειτουργία της Εκκλησίας, συνιστά δε ουσιαστική έκφραση της ενότητας και καθολικότητας αυτής. Δεν αφορά μόνον εις την εσωτερικήν ζωήν και οργάνωσιν των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, αλλά και εις τας

διορθοδόξους σχέσεις. Η ορθή λειτουργία της συνοδικότητας διασφαλίζει την ορατή ενότητα της Εκκλησίας, η οποία είναι βασική προϋπόθεση για να έχει ο προφητικός λόγος της Ορθοδοξίας την δέουσαν απήχηση»[1].

Πριν από ένα χρόνο, λοιπόν, εδώ στον ευλογημένο τόπο σας πραγματοποιήθηκε η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος. Το μεγαλύτερο μέρος της Ορθοδοξίας αποδέχθηκε αυτό το γεγονός με χαρά και ικανοποίηση και, κυρίως, με την πεποίθηση ότι πρόκειται για ένα θαύμα που προετοιμαζόταν επί πολλά χρόνια. Κάποιοι αδελφοί μας, όμως, αντέδρασαν, όπως αντιδρούσαν οι Φαρισαίοι σε οποιαδήποτε θαυματουργική θεραπεία επιτελούσε ο Χριστός. Και το δυσάρεστο είναι ότι όλα αυτά, δυστυχώς, πολλές φορές γίνονται εν ονόματι της πίστεως και του Ευαγγελίου.

Ο ζηλωτισμός και ο φανατισμός ορισμένων ανθρώπων σήμερα έχει περάσει τα όρια ακόμη και της κοινής αξιοπρέπειας, αφού βιάζει την ελευθερία και σκοτίζει τη συνείδηση. Εξάλλου, ο ζηλωτισμός και φαρισαϊσμός από τη φύση τους είναι στάσεις και συμπεριφορές επιθετικές και δηλητηριώδεις. Κάποιοι πιστεύουν ότι είναι αυστηροί τηρητές των δογμάτων, αλλά στην ουσία θεραπεύουν το θέλημά τους και αγωνίζονται για τον εαυτό τους και όχι για την Εκκλησία του Χριστού. Εν τέλει, το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να σκορπούν δηλητήριο παντού για τους Πατριάρχες, τους επισκόπους, ακόμη και την ίδια την Εκκλησία.

Όλοι, βεβαίως, είμαστε σίγουροι ότι οι φωνές αυτές θα χαθούν, διότι ο παραλογισμός και το ψέμα δεν έχουν μακρότητα ημερών. Η απήχηση της Συνόδου στο μέλλον θα είναι μεγάλη, τόσο για τη σημασία της, από απόψεως ιστορικής, όσο και για τη θεολογική προσφορά της. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η πραγματοποίησή της αποτελεί το πιο σημαντικό εκκλησιαστικό γεγονός της ιστορίας της Εκκλησίας μας κατά την τελευταία χιλιετία.

Θεοφιλέστατοι,

Άγιε Καθηγούμενε,

Πατέρες και αδελφοί,

Να μείνουμε πιστοί και δεμένοι με την Εκκλησία μας. Η Εκκλησία έχει τη σοφία και τη συνέση, αφού καθοδηγείται από το Άγιο Πνεύμα, ώστε να διασφαλίζει πάντα την αλήθεια. Η Εκκλησία θα μας πει τι είναι σωστό και τι όχι. Η Εκκλησία διασφαλίζει το ορθόδοξο και όχι ο καθένας από μας ξεχωριστά και προσωπικά. Ας εμπιστευόμαστε, λοιπόν, την Εκκλησία και τίποτε άλλο. Και να χαιρόμαστε τη ζωή μας μέσα στην Εκκλησία, όπως ακριβώς βίωσαν το θαύμα της πίστεως οι άνθρωποι του σημερινού Ευαγγελίου, οι οποίοι «εθαύμασαν λέγοντες ότι ουδέποτε εφάνη ούτως εν τω Ισραήλ».

Η χαρά υπάρχει στην Εκκλησία. Η χαρά υπάρχει στο Χριστό. Αυτόν να ακολουθήσουμε, που είναι ο αρχηγός τη πίστεώς μας και στον οποίο ανήκει «δόξα τιμή και προσκύνησις νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων». Αμήν.

[1] Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, «Εν Συνόδω», Επετειακή Έκδοσις του Περιοδικού Απόστολος Τίτος με αφορμή την σύγκλησιν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις την Κρήτην, Κρήτη 2016, σελ. 9.